

Ενημερωτικό δελτίο 53 – Editorial

Ενημερωτικό δελτίο 53 – Διαδικασία Nyéléni process: Αναδυόμενες ασθένειες και εργοστασιακή κτηνοτροφία

Αναδυόμενες ασθένειες και εργοστασιακή κτηνοτροφία

Εικονογράφηση: *Rini Templeton*

Τι κάνει το φαγητό ασφαλές;

Στα πλαίσια του βιομηχανικού συστήματος τροφίμων, η έννοια της “ασφάλειας” αφορά τη διαχείριση των υψηλών κινδύνων που δημιουργεί αυτό το μοντέλο παραγωγής τροφίμων. Τα τρόφιμα παράγονται σε μονοκαλλιέργειες ή εργοστασιακές φάρμες, με ομοιόμορφες φυλές φυτών και ζώων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες σε παράσιτα και ασθένειες. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ασθένειες μπορούν να αναπτυχθούν ή να μετεξελιχθούν σε πιο θανατηφόρες μορφές και, στην περίπτωση των

ζώνων, να μεταφερθούν στον άνθρωπο και να εξαπλωθούν μέσω των εταιρικών αλυσίδων εφοδιασμού. Για την αντιμετώπιση των ευπαθειών τους, οι καλλιέργειες τροποποιούνται γενετικά ή περιλουζονται με τοξικά φυτοφάρμακα και τα ζώα τρέφονται με αντιβιοτικά και φάρμακα, δημιουργώντας περισσότερους κινδύνους για την υγεία. Στη συνέχεια, μεγάλο μέρος των τροφίμων υφίσταται υψηλή επεξεργασία και πωλείται μέσω των σούπερ μάρκετ, προκαλώντας σοβαρά προβλήματα όπως ο διαβήτης και ο καρκίνος.

Οι κυβερνήσεις και οι εταιρείες επιβάλλουν όλο και περισσότερους κανονισμούς και πρότυπα για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων. Αλλά συνήθως περιορίζουν μόνο τις πιο σοβαρές υπερβολές, χωρίς να απειλούν τα εταιρικά κέρδη, και είναι απομακρυσμένοι από τα διατροφικά συστήματα που βασίζονται στην παραδοσιακή κτηνοτροφία, τις αγορές και την αγροοικολογία, όπου οι κίνδυνοι είναι χαμηλοί λόγω της ποικιλομορφίας, της τοπικής γνώσης, της εμπιστοσύνης και των κυκλωμάτων μικρής κλίμακας. Οι εν λόγω κανονισμοί έχουν γίνει εργαλείο για την επέκταση του εταιρικού ελέγχου και υπονομεύουν τα υγιή συστήματα τροφίμων που συνεχίζουν να τρέφουν την πλειοψηφία των ανθρώπων στον κόσμο και που είναι οι μόνες πραγματικές λύσεις στις βλάβες που έχει προκαλέσει το βιομηχανικό σύστημα τροφίμων.

GRAIN

Βοήθησε μας να χτίσουμε το κίνημα για την Επισιτιστική Ασφάλεια από τα κάτω.

Κάνε τώρα εγγραφή!

www.nyeleni.org

Κάθε συμβολή έχει σημασία: Στήριξε το ενημερωτικό δελτίο.

Δώρισε τώρα:

<https://nyeleni.org/en/get-involved/>

Κουτί 1

Έρευνα για την πανδημία για το λαό - Pandemic Research for the People¹ (PRep απο δω και στο εξής)

Επενδυτικά κεφάλαια εισβάλλουν στα σύνορα των δασικών χώρων για ξυλεία, αστική ανάπτυξη, εξόρυξη και βιομηχανική γεωργία (κτηνοτροφία), μονοκαλλιέργειες, που καταλήγουν στην εκτόπιση των αγροτών με την αρπαγή της γης. Αυτές οι διαδικασίες κατακερματίζουν τα δασικά οικοσυστήματα και διευρύνουν τον αριθμό των αλληλεπιδράσεων μεταξύ ειδών. Οι ιοί μεταφέρονται στους ανθρώπινους πληθυσμούς και οι επιταχυνόμενες εντολές του παγκόσμιου εμπορίου και των ταξιδιών μεταφέρουν χλωρίδα και πανίδα (συμπεριλαμβανομένων των

¹ <https://www.prepthepeople.net/>

μολυσμένων ανθρώπων) σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η κυρίαρχη επιστήμη καλεί σε όλο και περισσότερη επιτήρηση των δασών, ποινικοποιώντας τους/τις κατοίκους που ζουν και εξαρτώνται από τα δάση και τα δασικά προϊόντα. Σε συνδυασμό με την αγροβιομηχανία (agribusiness), προωθεί επίσης την “αιφόρο εντατικοποίηση” της οποίας η υποκειμενική λογική είναι ότι η ανάπτυξη των τεχνολογιών της Πράσινης Επανάστασης σε υπάρχουσες γεωργικές εκτάσεις θα διατηρήσει τα δάση. Ωστόσο, τα κέρδη από την αυξημένη παραγωγή οδηγεί σε γεωργική επέκταση.

Αντίθετα, οι αγροοικολόγοι προωθούν ένα μοντέλο “δασικής μήτρας” που βλέπει τους ανθρώπους ως ολοκληρωμένα, βασικά συστατικά των οικολογικών συστημάτων όπου η παραγωγή της τροφής συνδέεται άρρηκτα με την προστασία. Αυτό το οικολογικό πλαίσιο συμβαδίζει με συνεχιζόμενες διαδικασίες υπεράσπισης της γης από ιθαγενείς λαούς, Μαύρους και αγρότες/-ισσες. Η αγροοικολογία είναι μια διαδικασία προσαρμογής και μετριασμού που παράγει οικοσυστήματα χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και βιοποικιλότητας, που είναι πολύ πιο πιθανό να είναι ανθεκτικά σε ακραία καιρικά φαινόμενα και να ρυθμίζουν καλύτερα τους επιδημιολογικούς κύκλους.

Φαρμακευτικές αντιδράσεις από τα πάνω προς τα κάτω σε επιδημίες μολυσματικών ασθενειών αντιμετωπίζουν την ασθένεια ως απομονωμένο, εξωτερικό παράγοντα στοχεύοντας ευάλωτους ανθρώπινους πληθυσμούς. Η ενσωμάτωση της αγροοικολογία ως απάντηση στην αντιμετώπιση νόσων προσεγγίζει τη μολυσματικότητα και την εξάπλωση της νόσου ως ένα πιθανό (αλλά αναπόφευκτο) σύμπτωμα της πολύπλοκης διεπαφής ανθρώπινου-μη ανθρώπινου που έχουν δομηθεί μέσα από φυλετικο-αποικιακά καθεστώτα του παγκόσμιου κεφαλαίου. Για την PRep, η αγροοικολογία είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση των μολυσματικών ασθενειών, ενώ παράλληλα θέτει την αυτονομία επί της γης και των μέσων διαβίωσης στα χέρια της παγκόσμιας αγροτιάς.

Στο Προσκήνιο 1

Αναδυόμενες ασθένειες και εργοστασιακή εκτροφή

Το 2008, καθώς παρακολουθούσαμε μια καταστροφική διεθνή αντίδραση στην επιδημία της γρίπης των πτηνών H5N1 που σάρωσε την Ασία, γράφαμε: “Ο κόσμος βρίσκεται εν μέσω μεγάλων αλλαγών όσον αφορά τις παγκόσμιες ασθένειες. Οδεύουμε [...] προς πιο θανατηφόρους τύπους ασθενειών και με μεγαλύτερη ικανότητα εξάπλωσης. Υπάρχει επίσης μεγαλύτερη πιθανότητα εμφάνισης ζωνοσογόνων ασθενειών και παγκόσμιων επιδημιών. Ωστόσο, η διεθνής αντίδραση σε αυτή την κατάσταση έχει μέχρι στιγμής αποτύχει [...] να κάνει αντανάκλαση της σοβαρότητας της κρίσης²”.

Η πηγή του προβλήματος ήταν προφανής: η ταχεία επέκταση ενός μοντέλου εκτροφής ζώων στο οποίο χιλιάδες ζώα στοιβάζονται μαζί και ωθούνται να αναπτυχθούν όσο πιο γρήγορα γίνεται, όσο το δυνατόν περισσότερο. Αυτές οι εργοστασιακές φάρμες αποτελούν εκτροφείο για την εξέλιξη και την ενίσχυση θανατηφόρων στελεχών ασθενειών, με την δυνατότητα να μολύνουν τον άνθρωπο -

² Viral times - The politics of emerging global animal diseases, <https://grain.org/e/614>

όπως η συντριπτική πλειοψηφία των νέων ασθενειών που προσβάλλουν τον άνθρωπο προέρχονται από ζώα (γνωστές ως “ζωνοόσοι”). Η παγκοσμιοποιημένη δομή της βιομηχανίας, με την υψηλή συγκέντρωση περιοχών παραγωγής (μεταξύ άλλων σε αποψιλωμένες περιοχές όπου υπάρχει κίνδυνος επαφής με άγρια ζώα) και την εστίαση της στις εξαγωγές ζωοτροφών, κρέατος και ζώων σε μεγάλες αποστάσεις, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ευρεία και ταχεία εξάπλωση των ασθενειών.

Η επιδημία της γρίπης των πτηνών H5N1 θα έπρεπε να έχει θέσει υπό αμφισβήτηση την προώθηση της εργοστασιακής εκτροφής και του βιομηχανικού κρέατος. Αλλά συνέβει το αντίθετο. Οι κυβερνήσεις και οι διεθνείς οργανισμοί κατηγόρησαν τους μικρούς αγρότες και τις παραδοσιακές αγορές. Έθεσαν σε εφαρμογή μια σειρά από μέτρα για να προστατεύσουν τις βιομηχανικές εταιρείες κρέατος και χρησιμοποίησαν την επιδημία ως ευκαιρία για να αυξήσουν την κλίμακα και τη συγκέντρωση, αφήνοντας την εποπτεία για αυτές τις θανατηφόρες φάρμες και τις μονάδες κρέατος στα χέρια των διεφθαρμένων εταιρειών και μεγιστάνων.

Το 2009, μια πανδημία γρίπης των χοίρων εμφανίστηκε στο Μεξικό από την παγκοσμιοποιημένη βιομηχανία χοιρινού κρέατος. Ακολούθησε η καταστροφική αφρικανική γρίπη των χοίρων. Η πανδημία της αφρικανικής πανώλης που σκότωσε εκατοντάδες χιλιάδες χοίρους σε περιοχές όπου είχε επεκταθεί η εργοστασιακή κτηνοτροφία: Ρωσία, Κίνα και άλλα μέρη της Ασίας. Στη συνέχεια ήρθε ο Covid-19, και ενώ η ακριβής ζωική προέλευση του δεν είναι ακόμη γνωστή, οι εταιρικές μονάδες επεξεργασίας κρέατος ήταν μια σημαντική πηγή μετάδοσης, επηρεάζοντας εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους ανθρώπους, τις οικογένειές τους και τ@ φίλ@ τους. Η γρίπη των πτηνών ευτυχώς δεν έχει ακόμη μεταμορφωθεί σε πανδημικό στέλεχος, αλλά μια νέα παραλλαγή σκοτώνει εκατομμύρια άγρια πτηνά και ξεφεύγει από τον έλεγχο μέσω των πιο καλά σφραγισμένων βιομηχανικών κτηνοτροφικών μονάδων της Βόρειας Αμερικής, της Ιαπωνίας και της Ευρώπης.

Υπό το πρόσχημα της “βιοασφάλειας” κυβερνήσεις και οργανισμοί όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) και ο Παγκόσμιος Οργανισμός για την Υγεία των Ζώων (WOAH) συνεχίζουν να προωθούν μέτρα για την περαιτέρω εκβιομηχάνιση της κτηνοτροφίας υπό τον έλεγχο των επιχειρήσεων. Προσεγγίσεις που βασίζονται στη ζωική ποικιλομορφία, την παραδοσιακή γνώση και την μικρή κλίμακα, τοπική παραγωγή και τις αγορές, αγνοούνται και ακόμη ποινικοποιούνται.

Για να σταματήσει αυτή η απερισκεψία και να διατηρηθεί ο κόσμος ασφαλής από νέες πανδημίες, πρέπει να βάλουμε τέλος στη βιομηχανική κτηνοτροφία και να υπερασπιστούμε και να ανοικοδομήσουμε ποικίλα, μικρή κλίμακα, και τοπικά συστήματα κτηνοτροφίας.

Στο Προσκήνιο 2

Η αντίσταση κατά της επέκτασης των mega-χοιροστασίων και η υπεράσπιση των εδαφών των ιθαγενών, του νερού, του αέρα και της φύσης στη Λατινική Αμερική³

Παρά τις σοβαρές βλάβες που προκαλούν, τα χοιροστάσια εξαπλώνονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες σε όλη τη Λατινική Αμερική. Αυτά τα εργοστάσια κρέατος αποτελούν μέρος του σημερινού κυρίαρχου (και επεκτεινόμενου) διατροφικού καθεστώτος, του συμπλέγματος σιτηρών-ελαιούχων σπόρων-κτηνοτροφίας⁴ μέσω του οποίου τα σιτηρά και οι ελαιούχοι σπόροι (κυρίως γενετικά τροποποιημένο σιτάρι και σόγια) χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του αυξανόμενου αριθμού των ζώων διατροφής. Δυστυχώς, αν τα πράγματα δεν αλλάξουν, μέχρι το 2029, η παραγωγή κρέατος θα αυξηθεί κατά 40 εκατομμύρια⁵ και μεγάλο μέρος αυτού του κρέατος θα παραχθεί στη Λατινική Αμερική. Καθώς το μεγαλύτερο μέρος του κρέατος εξάγεται, υπάρχει μια σαφής άνιση ανταλλαγή μεταξύ εκείνων που επωφελούνται από την εκμετάλλευση των ανθρώπων, των μη ανθρώπινων ζώων και της φύσης (εταιρείες κρέατος), και των κοινοτήτων - κοινότητες ιθαγενών λαών, αγροτών και κοινότητες Αφρο-αμερικανών - που βιώνουν τις πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις της βιομηχανίας.

Τα χοιροστάσια είναι βιομηχανικές επιχειρήσεις παραγωγής κρέατος που εγκλωβίζουν χιλιάδες χοίρων σε κλειστούς χώρους, για να επικεντρώσουν την ενέργεια τους στην παραγωγή κρέατος. Η παραγωγή κρέατος σύμφωνα με αυτή την καπιταλιστική λογική μολύνει το νερό, τον αέρα και το έδαφος. Συνδέεται με την αρπαγή της γης και τους κινδύνους για την υγεία (συμπεριλαμβανομένων των πανδημιών), είναι ένας από τους μεγαλύτερους συντελεστές της κλιματικής αλλαγής και της αποψίλωσης των δασών, περιλαμβάνει σκληρότητα κατά των ζώων και εκτοπίζει άλλες πιο βιώσιμες και δίκαιες μορφές τροφίμων. Τα εργοστάσια παραγωγής χοίρων συνδέονται επίσης με πολλαπλές παραβιάσεις δικαιωμάτων, όπως τα δικαιώματα στη γη και το έδαφος, σε ένα υγιές περιβάλλον, στο νερό, στην τροφή, στην πρόσβαση στη φύση, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αυτόχθονων πληθυσμών⁶.

Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι υπάρχει μια αυξανόμενη αντίσταση κατά της επέκτασης των αγροτικών επιχειρήσεων και συγκεκριμένα των χοιροτροφείων. Το 2022, οι επηρεασμένες κοινότητες, τ@ ακτιβιστ@, οργανώσεις και ακαδημαϊκοί συναντήθηκαν στο Γιουκατάν του Μεξικού για να συζητήσουν το αυξανόμενο πρόβλημα των χοιροτροφείων στην περιοχή. Η διακήρυξη της Αμερικής χωρίς mega-χοιροστάσια εδραιώνει το αίτημα για την προώθηση της διατροφικής κυριαρχίας, της αγροοικολογίας και του προγονικού τρόπου παραγωγής τροφίμων, αντί της

³ Υπάρχουν πολλά έγγραφα που έχουν παραχθεί από την ομάδα που έχει γράψει αυτό το άρθρο. Δείτε εδώ: <https://storymaps.arcgis.com/collections/3e7203cf44cf417c9b5fe1db7a182293?it>

⁴ Weis, T. (2013). The ecological hoofprint: The global burden of industrial livestock. Bloomsbury

⁵ Stiftung, H. B. Meat Atlas 2021

⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη βιομηχανία κρέατος και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επισκεφθείτε την θεματική ακρόαση από 20 οργανώσεις, και που υποστηρίχθηκε από 243 το 2022, και ξανά το 2023, μπορείτε να τη βρείτε εδώ: <https://www.biologicaldiversity.org/>

επιδότησης και της υποστήριξης του αγροεξορρυκτισμού (agroextractivism) και την ανάγκη να σταματήσουν τα εργοστάσια κρέατος.

Έχουν πραγματοποιηθεί πολλαπλές συλλογικές δράσεις για να σταματήσουν τα εργοστάσια κρέατος. Μεταξύ αυτών, αλλά όχι περιοριστικά, ήταν διαβουλεύσεις πολιτών, αυτο διαβουλεύσεις αυτόχθονων, εκστρατείες, διαμαρτυρίες, καταλήψεις και δικαστικές διαδικασίες. Όταν έχουν εγείρει τη φωνή τους, πολλ@ αγρότ@ και αυτόχθονες, ντόπιοι πληθυσμοί έχουν υποστεί εκφοβισμό, ποινικοποίηση και καταστολή. Σε περιφερειακό επίπεδο, πολλαπλές οργανώσεις έχουν ζητήσει από την Διαμερικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να χορηγήσει μια θεματική ακρόαση για να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε Αργεντινή, Βραζιλία, Χιλή, Ισημερινό, Μεξικό και Η.Π.Α., που σχετίζονται με τη βιομηχανία κρέατος.

Κουτί 2

Μεγα Βιομηχανία σολωμού στην Χιλή ρυπαίνει, επηρεάζει την υγεία και καταστρέφει την τοπική αλιεία!

Η βιομηχανία εκτροφής σολωμού στην Χιλή έχει καταλάβει και καταστρέφει προστατευόμενες περιοχές και προγονικά εδάφη των φυλών Mapuche, Kaweswar και Yagán, εδώ και δεκαετίες. Η καταχρηστική χρήση της βιομηχανίας αντιβιοτικών και αντιπαρασιτικών παράγει ανθεκτικότητα σε αντιβιοτικά ζωτικής σημασίας για την ιατρικές θεραπείες για τον άνθρωπο, ενώ επηρεάζει τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Η διαδικασία αυτή μειώνει την φυσική αντίσταση των ιθαγενών ειδών και αυξάνει τις ασθένειες που μπορούν να τα προσβάλουν.

Η μεγαβιομηχανία σολωμού έχει εισαγάγει τουλάχιστον 20 ιογενείς, βακτηριακούς και παρασιτικούς παθογόνους μικροοργανισμούς στα υδρόβια οικοσυστήματα της νοτίου Χιλής. Τα γεγονότα αυτά προκαλούν σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στις παράκτιες συγκεντρώσεις κοινοτήτων, ιδίως στο αρχιπέλαγο Chiloé. Μύδια και άλλα δίθυρα που φιλτράρονται είναι μολυσμένα με νευροτοξικές και γαστρεντερικές τοξίνες, που οδηγούν στο υγειονομικό κλείσιμο αυτών των περιοχών για τους ντόπιους αλιείς και συλλέκτες⁷.

Μετά τη δημιουργία περιοχών “περιβαλλοντικής θυσίας” και μια υπόθεση οικοκτονίας, οι ξένες και οι χιλιανές εταιρείες εξάγουν τα προϊόντα τους αξίας δισεκατομμυρίων δολαρίων, πιστοποιημένα ως “φιλικά προς το περιβάλλον και κοινωνικά υπεύθυνα”. Το θεμελιώδες πρόβλημα είναι το παραγωγιστικό και εξορυκτικό μοντέλο εκμετάλλευσης της φύσης, το οποίο θέτει μόνιμα σε κίνδυνο τη ζωή, την υγεία και τη βιοποικιλότητα στα εδάφη μας. Οι προστατευόμενες περιοχές μας και τα προγονικά εδάφη δεν θα είναι ζώνες θυσίας για την καταστροφική αποικιοκρατία του σολωμού!

Διαδικασία Nyeleni: προς την συνάντηση του παγκόσμιου κινήματος επισιτιστικής ασφάλειας το 2025

Φωνές από τους/τις/τ@ συμμάχους

Claudio Schuftan, Λαϊκό Κίνημα για την Υγεία-People’s Health Movement (PHM) and World Public

⁷ Για περισσότερες πληροφορίες: <https://www.ecoceanos.cl/>

Health Nutrition Association (WPHNA), Ho Chi Minh City

Η διαδικασία Nyeleni το 2007 ήταν βασικός ρυθμοθέτης για το δημόσιο ενδιαφέρον των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και τα κοινωνικά κινήματα. “Έδωσε ένα νέο τόνο για την υποβολή των αιτημάτων μας προς τους φορείς των καθηκόντων μας. Δεκαπέντε χρόνια αργότερα, έχει έρθει η ώρα να αναζωογονήσουμε τη διαδικασία, όχι μόνο για να οξύνουμε τα αιτήματά μας, αλλά και να συγκεντρώσουμε νέες δυνάμεις για να το πράξουμε - δείχνοντας έτσι τη σημασία της συνάντησης στη Ρώμη που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιούνιο (2023).

Το Λαϊκό Κίνημα για την Υγεία (ΛΚΥ) συμφωνεί πλήρως ότι η πρόκληση δεν είναι να καταλήξουμε σε μια νέα Διακήρυξη που θα δημιουργηθεί. Είναι η διαδικασία των επόμενων 18 μηνών που θα φέρει τον αγώνα στις βάσεις έτσι ώστε το αποτέλεσμα να είναι πραγματικά αντιπροσωπευτικό παγκοσμίως και ελπίζουμε ότι θα δημιουργήσει την απαραίτητη δύναμη. Το ΛΚΥ είναι ένα δίκτυο των δικτύων υγείας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων ακτιβιστών/-ριών, με ηλεκτρονική παρουσία σήμερα σε 70+ χώρες. Ιδρύθηκε το 2000 και δραστηριοποιείται τόσο σε παγκοσμίου όσο και σε εθνικού επιπέδου θέματα. Η σημερινή γραμματεία της εδρεύει στην Κολομβία. Το ΛΚΥ έχει θεματική ομάδα εργασίας “Τροφίμων και Διατροφής” πολύ κοντά στους/στις υποστηρίκτριες και τους/τις/τ@ ακτιβιστά της διαδικασίας Nyeleni, δεδομένων των αδιαμφισβήτητων σχέσεων μεταξύ υγείας και διατροφής. Στο έργο μας, η ομάδα συνδέει τη διατροφική κυριαρχία, τη αγροοικολογία, την κλιματική δικαιοσύνη και την επισιτιστική ασφάλεια με το δικαίωμα στην υγεία. Θα φέρουμε την διαδικασία Nyeleni στους/στις/στ@ 3700 συνδρομητές της λίστα μας που ενημερώνουμε τους/τις/τ@ ψηφοφόρους μας για την πρόοδο όσο και για να συλλέξουμε τις καταχωρήσεις τους ώστε συλλογικά να προχωρήσουμε προς την Διακήρυξη του 2025. Είμαστε σίγουρα όλ@ μαζί σε αυτό!

Το ίδιο ισχύει και για το έργο του WPHNA, μιας επαγγελματικής ένωσης δημόσιας υγείας διατροφολόγων, της οποίας είμαι μέλος εκτελεστικής επιτροπής της (www.wphna.org). Η WPHNA αγκαλιάζει πλήρως τις Αρχές του δικτύου Nyeleni. Τα μέλη μας είναι περίπου 500 παγκοσμίως. Είμαστε επίσης σίγουρα μέσα!

Φωνές από το πεδίο 1

Το νερό χρειάζεται μια “συλλογική φωνή” κατά τα εργοστάσια χοίρων στο Γιουκατάν του Μεξικό

Κά'anan Ts'ono / Guardianes de los Cenotes, μαρτυρία που παρουσιάστηκε κατά την επέτειο του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο 2022.

Στο Γιουκατάν του Μεξικό, έχει υπάρξει μια μαζική και επιταχυνόμενη επέκταση των εργοστασίων παραγωγής χοίρων. Σήμερα, υπάρχουν τουλάχιστον 274 χοιροτροφικές μονάδες στη χερσόνησο. Έχουν επεκταθεί παρά τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές, και πολιτιστικές συνθήκες που έπρεπε να τις έχουν αποτρέψει από το να εισέλθουν στην περιοχή. Αυτό επηρεάζει τη μεταβολική σχέση με τα “cenotes” (καταβόθρες που συνδέουν ένα τεράστιο υδροφόρο ορίζοντα κάτω από τη χερσόνησο με τις κοινότητές της).

Στην πόλη Homun, οι Φύλακες των cenotes υπερασπίζονται την περιοχή τους από τις χοιροτροφικές φάρμες. Μέσω της οργάνωσης, των διαμαρτυριών και των δικαστικών διαδικασιών, η λειτουργία της

μεγαλοεργοστασιακής φάρμας ανεστάλη τον Οκτώβριο του 2018. Ωστόσο, ο κίνδυνος θα συνεχιστεί έως ότου το εργοστάσιο παραγωγής χοίρων ακυρωθεί. Επί του παρόντος, η υπόθεση περιμένει την απόφαση σχετικά με το δικαίωμα των παιδιών Μάγια σε ένα υγιές περιβάλλον και το δικαίωμα των cenotes.

Στην περιοχή Homun, οι κοινότητες των Μάγια αγωνίζονται ενάντια στην επέκταση των χοιροτροφείων, ενώ υπερασπίζονται το νερό και τη ζωή. Σύμφωνα με έναν τοπικό υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: “Αυτά τα cenotes είναι ιεροί τόποι για το λαό μας, είναι θησαυροί, μέρη όπου μπορείς να δεις τη ζωή και πως λειτουργεί η φύση. Η φύση λειτουργεί χωρίς φωνή, χέρια, πόδια. Εμείς πρέπει να σταματήσουμε, να σταματήσουμε και να δούμε τη γενναιοδωρία της φύσης που περιλαμβάνει το καθαρό νερό. Αυτό το τεράστιο αγρόκτημα δεν πρέπει να βλάψει την πόλη, δεν θα σκοτώσει τη φύση της πόλης μας. Το νερό χρειάζεται συλλογική φωνή. Όπως ακριβώς και εμείς χρειαζόμαστε τον αέρα και το νερό για να ζήσουμε, έτσι μας χρειάζονται και αυτά.”

Φωνές από το πεδίο 2 και 3

Πως οι κτηνοτρόφοι στην δυτική Ινδία διαχειρίζονται τις ασθένειες του ζωικού κεφαλαίου

Καταγράφηκε από ερευνητές στο Anthra, www.anthra.org

Μέχρι πρόσφατα, στη δυτική Ινδία, αν ένα κοπάδι προβάτων παρουσίαζε σημάδια ευλογιάς των προβάτων, οι αρσενικοί βοσκοί άφηναν το μούσι τους να μεγαλώσει και ψεκάζαν το κοπάδι με τεράστιες ποσότητες κουρκουμά. Αν και αυτό μπορεί να φαίνεται παράλογο σε κάποιους, είναι μια λογική πρακτική. Με το να έχουν ορατά μεγαλωμένο μούσι και να μη ξυρίζονται, οι βοσκοί έστελναν ένα σήμα που καταλάβαιναν και οι άλλοι βοσκοί της κοινότητας τους ότι τα ζώα ήταν άρρωστα, ότι θα έπρεπε να κρατήσουν μακριά τα ζώα τους και να τα ελέγξουν για τυχόν σημάδια ασθένειας. Επίσης, η σκόνη κουρκουμά είναι γνωστό ότι έχει φαρμακευτικές ιδιότητες και χρησιμοποιείται ευρέως στην Ινδία όχι μόνο για μαγείρεμα αλλά και ως αντισηπτικό. Ο βοσκός θα απομόνωνε επίσης τον εαυτό του, την οικογένεια του και το κοπάδι του μέχρι να υποχωρήσουν τα συμπτώματα, ώστε να περιοριστεί η μόλυνση.

Έχουν επιλέξει είδη και φυλές κατάλληλες για την περιοχή στην οποία ζουν, διαχειρίζονται τη βόσκηση και το νερό για τα ζώα τους μέσω της μετανάστευσης, χρησιμοποίησαν βότανα και οικιακά μπαχαρικά για τη θεραπεία των ζώων τους όταν αρρώσταιναν και χρησιμοποιούσαν πρακτικές “διαχείρισης” όπως οι προαναφερθείσες για να περιοριστούν και να περιορίσουν της εξάπλωση των ασθενειών.

Η δουλειά μου έγινε πιο επικίνδυνη

Bernarda Lopez (ψευδώνυμο), μαρτυρία στο Κογκρέσο των ΗΠΑ

Κατάγομαι από την Γουατεμάλα και ζω στις ΗΠΑ εδώ και 24 χρόνια δουλεύοντας σε διάφορα εργοστάσια κρέατος της Tyson. Η δουλειά μου έγινε πιο επικίνδυνη κατά τη διάρκεια της πανδημίας επειδή εργάζομαι μαζί με τους/τις συναδέλφους μου. Είχαμε να συνεχίσουμε τη δουλειά μας επειδή ονομαστήκαμε “απαραίτητοι εργαζόμενοι”. Είναι σύνηθες για τους/τις εργαζόμενους/-ες να

πηγαίνουν στη δουλειά τους ενώ είναι άρρωστοι για να αποφύγουν να πάρουν πειθαρχικούς πόντους για την απουσία τους από την εργασία. Ανησυχούσα επειδή ο σύζυγός μου ήταν σε ανάρρωση λόγω μιας χειρουργικής επέμβασης, και δεν ήθελα να κολλήσει Covid-19. Η εταιρεία δεν έθεσε σε εφαρμογή αποτελεσματικά μέτρα ασφάλειας και δεν μας ενημέρωσε καθόλου για τα περιστατικά που άρχισαν να εμφανίζονται. Το μόνο που είδαμε ήταν ότι οι άνθρωποι άρχισαν να λείπουν από την εργασία τους, αλλά ποτέ δεν μας είπαν τον λόγο. Άρχισα να έχω συμπτώματα πονοκεφάλου και ένιωθα πολύ κουρασμένη. Όταν ενημέρωσα την προϊσταμένη μου, δεν με άφησε να πάω σπίτι. Μου είπε ότι αν έφευγα, θα μου έδιναν έναν πειθαρχικό πόντο, τον οποίο και αποδέχτηκα επειδή αισθανόμουν άσχημα. Την επόμενη ημέρα επέστρεψα στη δουλειά μου για να μην πάρω άλλο πόντο και κινδυνεύσω να απολυθώ. Μετά τη δουλειά, πήγα σε μια κλινική και βρέθηκα θετική στον Covid-19. Αναπόφευκτα, ο σύζυγός μου είχε μολυνθεί και πέθανε σχεδόν αμέσως.

Φωνές από το πεδίο 4

Η έλλειψη κτηνιάτρων δεν αποτελεί δικαιολογία

Attila Szócs, Eco Ruralis, Ρουμανία⁸

Δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου κτηνίατροι για αγρότες και μικροκαλλιεργητές/-τριες/-@ στην αγροτική ύπαιθρο της Ρουμανίας, μόνο περίπου 1 για κάθε 1000 μικρά αγροκτήματα. Εξαιτίας αυτού, δεν υπάρχει καμία δυνατότητα για την αντιμετώπιση κρουσμάτων αφρικανικής πανώλης των χοίρων, τα οποία πλήττουν τους/τις/τ@ χοιροτρόφους της χώρας από το 2017. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες της κυβέρνησης απλώς διατάσσουν τη μαζική θανάτωση όλων των χοίρων σε κάθε περιοχή όπου υπάρχει κρούσμα. Στην περίπτωση των μικρών εκμεταλλεύσεων, η υπηρεσία στέλνει ομάδες από φάρμα σε φάρμα, πυροβολώντας όλα τα γουρούνια στο κεφάλι, και μετά αφήνουν τα νεκρά γουρούνια για τους/τις/τ@ αγρότες να τα φροντίσουν.

Οι μεγάλες φάρμες έχουν τους/τις/τ@ δικούς τους κτηνιάτρους και τη δική τους διαχείριση και θυσιάζουν τα δικά τους ζώα με την επίβλεψη του οργανισμού. Οι μεγάλες φάρμες έχουν λάβει εκατομμύρια ευρώ σε αποζημιώσεις από την κυβέρνηση. Τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους, υπήρξε ένα ξέσπασμα επιδημίας σε μια φάρμα αναπαραγωγής Δανέζικης ιδιοκτησίας και 42 χιλιάδες χοίροι θανατώθηκαν.

Φωνές από το πεδίο 5 και 6

Τα άδικα πρότυπα οδηγούν στην εξαφάνιση των αγροτών/-ισσών/-@

Nicolas Girod, Confederation Paysanne, Γαλλία

[Όσον αφορά την κτηνοτροφία] Έχουμε άδικα και ακατάλληλα πρότυπα, βασισμένα σε ένα μοντέλο που δεν ταιριάζει σε όλους/όλες/όλ@ τους αγρότες. Αυτό οδηγεί στην εξαφάνιση των μικρών

⁸ Χτίζοντας ένα μέλλον εργοστασιακής εκτροφής, μια πανδημία τη φορά:

<https://grain.org/en/article/6418-building-a-factory-farmed-future-one-pandemic-at-a-time>

αγροτών/-ιστών/-@ και στη συμμόρφωση ή τον αποκλεισμό αυτών που δεν ταιριάζουν στο πρότυπο. Τι επιδιώκουμε μέσω της αγροτικής γεωργίας είναι μια διαφορετική προσέγγιση: η επίτευξη του στόχου μπορεί να πραγματοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους. Αλλά αυτό είναι κάτι που οι αρχές δεν είναι πρόθυμες να εξετάσουν.

Πρόσφατα είχαμε να αντιμετωπίσουμε ένα κρούσμα ασθένειας καταρροϊκού πυρετού του προβάτου. Την αποκαλούμε “ασθένεια των εξαγωγών”. Είχε χρησιμοποιηθεί από την Γαλλία ως δικαιολογία για να μπλοκάρει τις εισαγωγές κρέατος από τις μολυσμένες χώρες, με βάση μια υπερβολική ταξινόμηση του κινδύνου. Όταν ο καταρροϊκός πυρετός του προβάτου έφτασε στο γαλλικό έδαφος, αυτό γύρισε μπούμερανγκ: άλλες χώρες τον ταξινόμησαν με τον ίδιο τρόπο και οι Γάλλοι αγρότες δεν μπορούσαν πλέον να εξάγουν μέχρι όλη η επικράτεια να είναι απαλλαγμένη από αυτό. Αυτό σήμαινε τον εμβολιασμό όλων των ζώων, ακόμη και εκείνων που δεν κινδυνεύουν ιδιαίτερα, όπως ο γαλακτοκομικός τομέας. Πήγαμε στο δικαστήριο και βρεθήκαμε ένοχοι - αλλά δεν καταδικαστήκαμε - γιατί δεν θέλαμε να εμβολιάσουμε τα ζώα μας. Είναι το είδος του παράλογου πράγματος που δεν ταιριάζει καθόλου με το σύστημα αυτόματης χορτοφαγικής διατροφής (grass-fed meat).

Ο Nicolas Giroud συνελήφθη πρόσφατα για τη συμμετοχή του σε διαμαρτυρίες κατά των μεγάλο-δεξαμενών νερού για την βιομηχανική γεωργία.

Αναζωογόνηση της παραγωγής κρέατος στη περιφερειακό επίπεδο

Julia Smith, Blue Sky Ranch, British Columbia, Canada

Το 2008, οι αλλαγές στους κανονισμούς επεξεργασίας κρέατος είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια του 80% των επιχειρήσεων επεξεργασίας κρέατος της Βρετανικής Κολούμπια. Οι άνθρωποι που μπορούσαν να αγοράσουν μια μερίδα μοσχαρίσιο κρέας από τον αγρότη στον άλλη άκρη του δρόμου, τώρα έπρεπε να πάνε σε παντοπωλείο και να αγοράσουν βοδινό κρέας από την γειτονική επαρχία της Αλμπέρτα. Αυτό το ζώο μπορεί να έχει γεννηθεί στο τέλος του δρόμου, αλλά η απώλεια των εγκαταστάσεων επεξεργασίας σήμαινε ότι στην προκειμένη φάση έπρεπε να σταλεί στην Αλμπέρτα για τελειοποίηση, που θα το επεξεργαζόταν μια από τις γιγαντιαίες εταιρείες που επεξεργάζονται τώρα το 95% του βοδινού κρέατος στον Καναδά.

Το 2018, μια ομάδα αγροτών στην Βρετανική Κολούμπια, σχημάτισε την Ένωση Παραγωγών Κρέατος μικρής κλίμακας για να αγωνιστεί για αλλαγές που θα επιτρέψουν στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις να προμηθεύουν τοπικά εκτρεφόμενο κρέας.

Το 2021, πετύχαμε νέους κανονισμούς που επιτρέπουν έως και 25 ζώα να σφάζονται στην εκμετάλλευση κάθε χρόνο και αναπτύσσουμε τώρα ένα “Κόμβο δικτύων κρεοπωλών” για την υποστήριξη τόσο της σφαγής στο αγρόκτημα όσο και άλλων αναγκών επεξεργασίας κρέατος. Αυτό περιλαμβάνει έργα όπως ο σχεδιασμός και κατασκευή ενός ρυμουλκούμενου σφαγής που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από έναν επαγγελματία κρεοπώλη για την παροχή υπηρεσιών σε πολλαπλούς αγρότες με άδεια σφαγή στην εκμετάλλευση.

Φωνές από το πεδίο 7

Τοπικές φυλές κοτόπουλων

Abdramane Zakaria Traoré, Centre Sahélien pour la Biodiversité

Οι τοπικές φυλές κοτόπουλων αποτελούν ζωτική πηγή ζωικών πρωτεϊνών, αυγών και εισοδήματος για πολλές αγροτικές κοινότητες σε χώρες της Αφρικής. Εκτρέφονται σε συστήματα οικογενειακής γεωργίας και συχνά είναι προσιτά ακόμη και σε αγρότες με περιορισμένους πόρους και έχουν εξαιρετική ανθεκτικότητα στις ασθένειες λόγω της γενετικής ποικιλομορφίας. Οι αυτόχθονες φυλές είναι προσαρμοσμένες στα συγκεκριμένα περιβάλλοντα και είναι πιο ανθεκτικές στις δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες και στις ασθένειες από τα εισαγόμενα εμπορικά κοτόπουλα.

Οι ασθένειες των πουλερικών μπορούν να προκαλέσουν τεράστιες οικονομικές απώλειες και θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων. Ωστόσο, οι αφρικανικές φυλές κοτόπουλου έχουν αναπτύξει φυσικούς αμυντικούς μηχανισμούς που τα βοηθούν να αντιστέκονται και να αναρρώνουν ταχύτερα από λοιμώξεις. Χρειάζονται λιγότερα φάρμακα για την πρόληψη και τη θεραπεία των ασθενειών σε σχέση με τις εμπορικές φυλές, οι οποίες ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο ανάπτυξης ανθεκτικότητας στα αντιβιοτικά και να απειλήσει την ανθρώπινη υγεία. Υποστηρίζοντας την εκτροφή αφρικανικών κοτόπουλων και τη διατήρηση της γενετικής τους ποικιλομορφίας, μπορούμε να ενισχύσουμε της επισιτιστική ασφάλεια, να μειώσουμε την εξάρτηση από τα αντιβιοτικά και να βελτιώσουμε την ανθεκτικότητα των συστημάτων πτηνοτροφίας, ανοίγοντας το δρόμο για μια πραγματική μετάβαση στην αγροοικολογία στην Αφρική.

** Αυτό το ενημερωτικό δελτίο υποστηρίζεται από τις AEF, Brot für die Welt, ETC Group, FIAN, Focus on the Global South, FoEI, GRAIN, Grassroots International, La Via Campesina, Oxfam Deutschland, Oxfam Solidarity, Thousand Currents, TNI, VSF-Justicia Alimentaria Global, WhyHunger.*